

NORGES HØYESTERETT

Den 30. mai 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Høgetveit Berg og Stenvik i

HR-2024-972-U, (sak nr. 24-054610SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A

(advokat Catriona Elisabeth Vågen McIntyre)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over tingrettens fastsettelse av salær til oppnevnt tolk.
- (2) A var oppnevnt som tolk til en hovedforhandling i Hordaland tingrett som skulle gå over syv rettsdager. Hun ble dimittert etter den andre dagen, fordi det ikke lenger var behov for tolkning. A har inngitt et salærkrav som omfatter både de to dagene hun tjenestegjorde som tolk, og de fem øvrige dagene som rettsmøtet varte.
- (3) Hordaland tingrett besluttet 23. november 2023 at salærkravet skulle settes ned i henhold til salærforskriften § 11 femte ledd, jf. andre ledd, slik at det fra og med tredje rettsdag bare skulle tilkjennes salær med to ganger offentlig salærsats per dag.
- (4) A anket til lagmannsretten.
- (5) Gulating lagmannsrett avsa 4. mars 2024 kjennelse med slik slutning:
 - «1. Anken avvises for så vidt gjelder utvidet påstand om godtgjørelse.
 2. For øvrig forkastes anken.
 3. Sakskostnader tilkjennes ikke.»
- (6) A har anket videre til Høyesterett. Det anføres å følge av salærforskriften § 11 sjette ledd at bestemmelsens femte og andre ledd ikke kommer til anvendelse når et oppdrag faller bort etter rettsmøtets oppstart. Det gjøres gjeldende at salæret til A må fastsettes etter avtalerettslige prinsipper og beregnes som en avsavns godtgjørelse.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke over kjennelse. Etter tvisteloven § 30-6 er utvalgets kompetanse begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning.

- (8) Bestemmelsen i salærforskriften § 11 femte ledd gjelder fastsettelse av honorar der oppdrag faller bort selv om rettsmøtet avholdes. Bortfall av tolkeoppdrag fordi det viser seg ikke å være behov for tolk, er et eksempel på dette. Lagmannsretten har lagt til grunn at bestemmelsen ikke bare omfatter oppdrag som faller bort i sin helhet, men også delvis bortfalte oppdrag. Videre har lagmannsretten bygd på at bestemmelsen gjelder når et oppdrag faller bort underveis i et rettsmøte, og ikke bare når det skjer før rettsmøtets oppstart. Dette er etter ankeutvalgets syn uttrykk for riktig lovtolkning.
- (9) Om beregningen av honoraret heter det i salærforskriften § 11 femte ledd at når «oppdraget bortfaller, skal den salærberettigedes godtgjøring for de to første dagene tilsvare godtgjøring for møtets faktiske varighet». Fra og med dag 3 skal godtgjøringen beregnes etter reglene i annet til tredje ledd. Bestemmelsen i annet ledd innebærer at godtgjørelse bare tilkjennes etter søknad og på bestemte vilkår, samt at godtgjøringen settes til to ganger den offentlige salærsats, det vil si at det betales godtgjørelse for to timer per dag. Bestemmelsen i tredje ledd gjelder avlysning eller utsettelse av rettsmøte med beregnet varighet ut over to uker, og er ikke aktuell her.
- (10) Både tingretten og lagmannsretten har lagt til grunn at godtgjørelsen skal beregnes fra tidspunktet for rettsmøtets oppstart, og ikke fra tidspunktet for bortfallet av oppdraget. Det er etter ankeutvalgets syn feil lovtolkning.
- (11) Bestemmelsens *ordlyd* er tvetydig. Den sier at godtgjøringen for «de to første dagene» skal tilsvare godtgjøring for møtets faktiske varighet. Det kan bety både de to første dagene etter rettsmøtets oppstart, og de to første dagene etter oppdragets bortfall. Ordlyden gir dermed ikke noe svar på tolkningsspørsmålet.
- (12) Bestemmelsens *formål* taler imidlertid klart for å ta utgangspunkt i tidspunktet for bortfall av oppdraget. Når oppdragstakeren gis full godtgjørelse de to første dagene, er det fordi det erfaringsmessig er vanskelig å skaffe alternativ beskjeftigelse på så kort varsel. Begrensningene i annet ledd har sammenheng med at oppdragstakeren forutsettes å kunne finne alternativ beskjeftigelse etter noe tid. Når et oppdrag – som her – faller bort underveis i rettsmøtet, gjør disse hensynene seg gjeldende. Det er like vanskelig å skaffe alternativ beskjeftigelse i de to første dagene etter at et oppdrag er bortfalt underveis i et rettsmøte, som det er i de to første dagene etter planlagt oppstart hvis oppdraget faller bort i sin helhet.
- (13) Bestemmelsen i salærforskriften § 11 femte ledd må mot denne bakgrunn tolkes slik at «de to første dagene» gjelder de to første dagene etter oppdragets bortfall. I dette tilfellet innebærer det at A har krav på godtgjøring for det bortfalte oppdragets faktiske varighet på rettsmøtets 3. og 4. dag. Fra dag 5 til 7 har hun krav på to ganger den offentlige salærsats per dag.
- (14) Ettersom tingrettens og lagmannsrettens avgjørelser er basert på feil tolkning av bestemmelsen i salærforskriften § 11 femte ledd, må avgjørelsene oppheves.
- (15) Anken har etter dette ført frem. A har nedlagt påstand om å bli tilkjent sakskostnader. Spørsmålet om sakskostnader bør utstå til det treffes ny realitetsavgjørelse i saken, jf. forvaltningsloven § 36, jf. rettshjelploven § 27 femte ledd.
- (16) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Tingrettens beslutning og lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Spørsmålet om sakskostnader utstår.

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Are Stenvik
(sign.)